

DECIZIE

04 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadi
Iuliana Oprea, Ion Druță, Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Vasile Doros, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul General al Poliției a Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui Vasile Doros cu privire la încasarea cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 21 martie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de Vasile Doros cu menținerea hotărârii Judecătoria Șoldănești din 22 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 01 iulie 2016 Inspectoratul General al Poliției a MAI (în continuare IGP a MAI) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Doros cu privire la încasarea cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, prin ordinul IGP nr. 246 ef. din 25 aprilie 2014, Vasile Doros a fost numit în funcția de ofițer de investigații-interimar al Secției combatere a infracțiunilor în locuri publice și transport urban a Direcției de poliție a mun. Chișinău a IGP a MAI.

Sustine că, în scopul acumulării cunoștințelor teoretice și abilităților practice necesare exercitării atribuțiilor de serviciu, la 05 mai 2014, în temeiul dispoziției IGP nr. 34/2-132 din 30 aprilie 2014, pârâtul a fost delegat la cursurile de formare profesională inițială în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI pentru perioada 05 mai 2014 – 06 noiembrie 2014, concomitent semnând angajamentul nr. 961 al Funcționarului public privind activitatea în cadrul MAI după absolvirea formelor de dezvoltare profesională.

Afirmă că, potrivit angajamentului angajamentul nr. 961 al Funcționarului public privind activitatea în cadrul MAI, Vasile Doros s-a obligat ca după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI cu o durată de 180 zile, să activeze în cadrul MAI al RM pe o durată de 5 ani. În caz contrar pârâtul s-a obligat să restituie integral MAI al RM

cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legislației în vigoare.

Indică reclamantul că, în pofida obligațiilor asumate, la 25 august 2015, prin ordinul IGP nr. 639 ef., în conformitate cu art. 47, alin. (1), lit. a) a Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, a fost încetat serviciul și contractul individual de muncă cu pârâtul, la cererea acestuia, fapt ce a dus la încălcarea pct. 1), 3), 6), subpct. 3) al anexei nr. 6 a hotărârii Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

A mai indicat reclamantul că, toate tentativele de a soluționa litigiul pe cale amiabilă nu s-au soldat cu succes.

Solicită IGP a MAI încasarea de la Vasile Doroș a sumei de 30 222,75 lei, constituită din cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională și somarea pârâtului, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Șoldănești din 22 noiembrie 2016 s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de IGP a MAI împotriva lui Vasile Doroș.

S-a încasat de la Vasile Doroș în beneficiul IGP a MAI suma de 30 222,75 lei, constituită din cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională și somarea pârâtului.

S-a încasat de la Vasile Doroș în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 906,34 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 08 decembrie 2016, Vasile Doroș a declarat apel, solicitând casarea hotărârii Judecătorei Șoldănești din 22 noiembrie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 21 martie 2017 s-a respins apelul declarat de Vasile Doroș cu menținerea hotărârii Judecătorei Șoldănești din 22 noiembrie 2016.

La 05 mai 2017, instanța de apel a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei (f.d. 83).

La 10 iulie 2017, Vasile Doroș a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a procesului sau după caz de restituire a cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului a indicat că, nu este de acord cu deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, le consideră neîntemeiate și lipsite de suport juridic, deoarece nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au interpretat eronat legea, ceea ce a generat pronunțarea unor hotărâri ce vin în contradicție cu materialele cauzei.

A mai indicat recurentul că, consideră eronate concluziile instanțelor inferioare, deoarece necătînd la faptul că la 25 august 2015 s-a eliberat din serviciu, ulterior la 02 iunie 2016 s-a reangajat la aceeași instituție cu reconfirmarea gradului, unde aplică în continuare cunoștințele acumulate în cadrul

cursurilor de formare continuă, fapt care duce la decăderea necesității de încasare a sumei.

A mai indicat recurentul că, instanța de apel nu a reținut spre examinare faptul că, specialiștilor SAJ a DJ a IGP prin raportul depus pe numele Șefului IGP a MAI au constatat și confirmat că instanța de judecată nu a reținut spre examinare faptul că Vasile Doroș a fost reangajat, fapt care indică asupra faptului că decade necesitatea încasării sumei, raport care a fost acceptat de către Șeful IGP a MAI.

Totodată, susține că în cadrul instanței de apel reprezentantul IGP a MAI nu s-a prezentat, pentru ași susține poziția sa prin care a considerat că a decăzut necesitatea de încasare a sumei, însă instanța a examinat în lipsa acestuia, fapt care a lipsit reprezentantul IGP a MAI de a prezenta în cadrul ședinței de judecată copia raportului respectiv.

Astfel, consideră recurentul că urmare a celor indicate și a faptului că IGP a MAI a fost lipsit de dreptul de a prezenta în instanța de apel poziția sa formată oficial, de decădere a necesității de încasare a sumei, instanța de apel eronat a emis hotărâre de încasare a sumei, mai mult ca atât susținând că instanța de apel în temeiul art. 265 Cod de procedură civilă, urma să înceteze procesul.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 10 iulie 2017, împotriva deciziei din 21 martie 2017 este depus în termen, în cazul în care copia deciziei a fost expediată la 05 mai 2017 (f.d. 83) și recepționată de recurent la 15 mai 2017 (f.d. 85).

În conformitate cu art. 439, alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 27 iulie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Până la examinarea cauzei, IGP a MAI nu a depus referință, prin care să-și expună poziția vis-a-vis de recursul declarat.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 septembrie 2017, recursul declarat de Vasile Doroș s-a considerat admisibil și s-a fixat spre examinare într-un complet de 5 judecători pentru examinarea fondului recursului pentru 04 octombrie 2017.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445, alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum denotă actele cauzei, înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Vasile Doroș, IGP a MAI a solicitat încasarea din contul acestuia a sumei de 30 222,75 lei, constituită din cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională și somarea pârâtului, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea cauzei, prima instanță prin hotărârea din 22 noiembrie 2016 a admis cererea de chemare în judecată înaintată de IGP a MAI împotriva lui Vasile Doroș. A încasat de la Vasile Doroș în beneficiul IGP a MAI suma de 30 222,75 lei, constituită din cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională și somarea pârâtului. A încasat de la Vasile Doroș în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 906,34 lei.

Iar, instanța de apel prin decizia din 21 martie 2017 a respins apelul declarat de Vasile Doroș cu menținerea hotărârii Judecătoreiei Șoldănești din 22 noiembrie 2016.

În susținerea soluției date instanța de apel a concluzionat că, prima instanță fiind investită cu judecarea cauzei în speță, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, care guvernează raportul juridic litigios, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și având la bază cumulul de probe prezentate de părți, corect a ajuns la concluzia admiterii acțiunii formulate de IGP a MAI.

Astfel, materialele cauzei cert atestă că, potrivit angajamentului nr. 691 din 24 aprilie 2014, Vasile Doroș s-a obligat ca după absolvirea cursurilor la DDPM al Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI să activeze în cadrul MAI trei ani; iar în cazul în care nu va absolvi studiile din vina lui, sau nu va activa în cadrul MAI după absolvire - să restituie MAI cheltuielile suportate pentru dezvoltarea lui profesională, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire calculate în condițiile legii (f.d. 17).

Potrivit extrasului din ordinul nr. 246 ef. din 25 aprilie 2014 rezultă că, Vasile Doroș a fost angajat în funcție de ofițer de investigații-interimar al Secției Combatere a Infrațiunilor în locuri publice și transport urban a Direcției de Poliție a mun. Chișinău, cu acordarea gradului special „sergent inferior”, cu termen de probă 6 luni, (f.d. 9).

Potrivit dispoziției IGP a MAI nr. 34/3-132 din 30 aprilie 2014, Vasile Doroș a fost delegat la cursurile de formare profesională inițială, (f.d. 13-14).

La 05 mai 2014, IGP a MAI a încheiat cu Vasile Doroș contractul individual de muncă nr. 4054, pe o durată nedeterminată, cu perioada de probă 6 luni, (f.d. 10).

Potrivit certificatului nr. 7348, eliberat la 06 noiembrie 2014, se confirmă că Vasile Doroș a absolvit cursurile de dezvoltare profesională cu media 5,33 (f.d. 15).

Ulterior, conform extrasului din ordinul nr. 639 ef. din 25 august 2015, Vasile Doroș a fost concediat, din propria inițiativă (f.d. 16).

Tot, materialele cauzei atestă potrivit adevărului privind salariul și alte venituri realizate de Vasile Doroș în perioada mai - noiembrie 2014, că acestuia i s-a achitat salariu în mărime de 30 211,25 lei (f.d. 18).

Ulterior, la 30 martie 2016, IGP a MAI a expediat în adresa lui Vasile Doroș somația nr. 34/2-808, prin care a solicitat restituirea benevolă și imediată a sumei de 30 211,25 lei, acordată cu titlu de cheltuieli pentru instruire, în caz contrar își rezervă dreptul de a se adresa cu cerere de chemare în judecată, (f.d. 19), somația fiind recepționată de ultimul la 04 aprilie 2016 (f.d. 20).

Potrivit bonului de plată din 01 aprilie 2016, rezultă că IGP a MAI a expediat în adresa lui Vasile Doroș scrisoare recomandată, pentru care a achitat suma de 11,50 lei (f.d. 20).

Iar, potrivit extrasului din ordinul nr. 323 ef. din 02 iunie 2016 rezultă că, Vasile Doroș a fost angajat în funcție de ofițer de investigații-interimar al Secției Combatere a Infrațiunilor în locuri publice și transport urban a Direcției de Poliție a mun. Chișinău, cu reconfirmarea gradului special „sergent inferior”, (f.d. 34), fiind încheiat contractul individual de muncă nr. 10508, pe o durată nedeterminată, (f.d. 47).

Conform art. 14 Cod civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

Potrivit art. 512 alin. (1) Cod civil în coroborare cu art. art. 513 alin. (1), 514 și 572 alin. (2) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face. Debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației. Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Potrivit pct. 1), 2) din anexa nr. 6 „Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea

formelor de dezvoltare profesională” la hotărârea Guvernului RM nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, rezultă că, angajamentul scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională (în continuare - angajament) reprezintă actul juridic unilateral prin care funcționarul public își asumă obligația de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în țară sau în străinătate. Angajamentul este semnat de către funcționarul public înaintea emiterii actului administrativ de delegare la instruire sau de suspendare a raporturilor de serviciu în condițiile art. 38 alin. (1) din Legea nr.158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în caz contrar actul administrativ nu se emite.

Iar, în conformitate cu pct. 3) din aceeași anexă, angajamentul se întocmește în cazul în care durata formei sau durata cumulativă a formelor de dezvoltare profesională la care este delegat funcționarul depășește 90 de zile într-un an calendaristic.

Pct. 4) din anexa nominalizată indică, că Angajamentul nu se întocmește în cazul în care funcționarul public participă la forme de dezvoltare profesională, inclusiv la studiile de masterat, din cont propriu, precum și în cazul suspendării raporturilor de serviciu în condițiile art. 38 alin.(1) din Legea nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și asumării obligației de a activa în serviciul public în baza unui alt act juridic.

Pct. 6) subpunct (3) din anexa nr. 6 a aceleiași anexe, indică că, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională funcționarul public are obligația să activeze în serviciul public: de la 4 la 5 ani - în cazul în care formele de dezvoltare profesională, inclusiv studiile de masterat, au o durată mai mare de 150 de zile.

Potrivit pct. 8) subpunct (2) al anexei nr. 6 la hotărârea Guvernului RM nr. 201 din 11 martie 2009, funcționarul public va restitui integral autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în următoarele cazuri: 2) nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, inclusiv a studiilor de masterat, întreaga perioadă specificată în angajament.

Iar, conform pct. 9) din aceeași anexă se indică că, funcționarul public nu va restitui autorității publice cheltuielile pentru dezvoltarea profesională în următoarele cazuri: 1) raporturile de serviciu au încetat din cauza decesului funcționarului public, declarării ca fiind decedat sau dispărut fără urmă, pierderii capacității depline de exercițiu, unei situații de forță majoră, lichidării autorității publice, cu excepția situației în care funcționarul public refuză transferul într-o altă autoritate, ori din cauza stării de sănătate, constatată prin decizie a organelor competente de expertiză medicală a vitalității, care nu îi mai permite funcționarului să își îndeplinească atribuțiile corespunzătoare funcției; 2) nu a

absolvit formele de dezvoltare profesională din motive întemeiate și justificate prin documente corespunzătoare.

Potrivit pct. 10) din anexa nr.6 nominalizată prevede expres, că cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire se restituie autorității publice de către funcționarul public, în termen de 30 de zile calendaristice de la data survenirii condițiilor specificate la pct. 8.

Astfel, prin prisma normelor precitate, instanța de recurs consideră întemeiate concluziile primei instanțe, menținute de instanța de apel, în cazul în care Vasile Doroș, semnând la 24 aprilie 2014 angajamentul nr. 961 funcționarului public (inclusiv cu statut special) privind activitatea în cadrul MAI după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, s-a obligat ca după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională la Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI cu durata de la 05 mai 2014 – 06 noiembrie 2014, să activeze în cadrul MAI 3 ani, iar în caz contrar, s-a obligat că în caz dacă nu va activa în cadrul MAI, va restitui integral MAI cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, însă la 25 august 2015 s-a concediat din proprie inițiativă.

Or, prin prisma normelor supra citate și a circumstanțelor descrise, instanțele de judecată corect a au menționat că, odată cu încetarea raporturilor de serviciu cu IGP a MAI, din proprie inițiativă, Vasile Doroș a încălcat prevederile angajamentului nr. 961 din 24 aprilie 2014, prin urmare și prevederile pct. 1), 3), 6) subpunct 3), pct. 8) subpunct 2) din anexa nr.6 a hotărârii Guvernului RM nr. 201 din 11 martie 2009.

Colegiul mai reține, la caz că, prin prisma prevederilor pct. 10) din Anexa nr. 6 la hotărârea Guvernului RM nr. 201 din 11 martie 2009, obligația recurentului la restituirea cheltuielilor IGP a MAI pentru dezvoltarea sa profesională, a apărut la 25 septembrie 2015.

Prin urmare, la caz prevederile pct. 9) din anexa nr. 6 la hotărârea Guvernului RM nr. 201 din 11 martie 2009, Colegiul reținând întemeiată soluția primei instanțe de admitere a acțiunii IGP a MAI, menținută de instanța de apel.

Referitor la argumentul recurentului invocat atât în prima instanță, cât și în instanța de apel precum că, reangajarea sa în serviciu servește temei pentru a nu întoarce cheltuielile suportate de IGP a MAI pentru dezvoltarea sa profesională, Colegiul consideră neîntemeiat, deoarece acest fapt nu poate constitui temei pentru a nu restitui cheltuielile, în cazul în care nu este prevăzut de legislație.

Totodată, instanța consideră neîntemeiat și alegațiile recurentului precum că instanța de apel, în temeiul art. 265 Cod de procedură civilă, urma să înceteze procesul, ca urmare a reangajării sale și a faptului că intimatul prin raportul din 30 ianuarie 2017 a recunoscut faptul decăderii necesității de încasare a sumei, deoarece la materialele cauzei nu se regăsește vreo cerere a IGP a MAI de renunț la acțiunea, sau de încheiere a vreunei tranzacții, etc.

Urmare a celor supra indicate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază critic susținerile

recurentului precum că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea cauzei, nefiind dovedite circumstanțele considerate de instanță ca stabilite, iar concluziile instanței expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, deoarece acestea contravin constatărilor relatate.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar temeiurile invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. art. 444, 445, alin. (1) lit. a), 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Vasile Doroș.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 21 martie 2017 și hotărârea Judecătorei Șoldănești din 22 noiembrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul General al Poliției a Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui Vasile Doroș cu privire la încasarea cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadî

judecători

Iuliana Oprea

Ion Druță

Dumitru Mardari

Galina Stratulat